

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ

Latin fordítási feladat

2017-2018. 2. forduló, 2. kategória

Virovidix gall vezér lázadást szít Caesar ellen

Miközben a venetusoknál/venetusok között ezek történtek/ezen események zajlottak/zajlanak, Quintus Titurius Sabinus a Caesartól kapott csapatokkal/azokkal a csapatokkal, amelyeket Caesartól kapott, megérkezett a venellusok határvidékére/területére. Ezeknek Virovidix állt az élén/Virovidix volt a főnökük, és teljhatalmat gyakorolt/bírt mindazon városok/törzsek fölött, akik elpártoltak/pártot ütöttek és akiből hadsereget toborzott. Ráadásul ezekben a napokban az aulercusok, az eburovixek és a lexoviusok is, miután a véneket/saját szenátusukat legyilkolták, amiért azok nem akartak háborút kezdeményezni/háború kezdeményezői/előidézői lenni, bezárták/elrekesztették kapuikat és Virovidixhez csatlakoztak. Rajtuk kívül is Galliából mindenhol/szerte Galliából gazfickók és bűnözők nagy sokasága gyűlt össze, akiket a fosztogatás/zsákmányolás lehetősége/reménye és a háború iránti vágy elcsábított a földműveléstől és a mindennapi munkától/robottól. Sabinus viszont, miután Virovidix két mérföld távolságra vele szemben /két mérföld távolságra tőle letáborozott, és a csapatait hadrendbe állítva/elővezetve minden nap/naponta kereste a lehetőséget a csatára; a minden szempontból alkalmas helyen levő táborában maradt, így már nemcsak az ellenség megvetését vívta ki, de olykor/néha már saját katonáink is a szájukra vették/megszólták/ócsárolták

Pontozás:

A szöveget három különböző eljárással (A, B, C) értékeljük, majd az így kapott részpontszámokat összegezzük.

A) Tagmondatonként 1 pont adható minden tagmondat elfogadható fordításáért. A mondat fordítása elfogadható, ha az alapját képező alany, állítmány (tárgy, ha van) fordítása pontos. Az egyéb mondatrészek fordításának a helyességét nem kell figyelembe venni a tagmondatonként adható 1 pont odaítélésekor. Részpontszám nem adható!

1. Dum haec in Venetis geruntur, (1 pont)
2. Q. Titurius Sabinus cum iis copiis, ... in fines Venellorum pervenit. (1 pont)
3. quas a Caesare acceperat (1 pont)
4. His praeerat Viridovix (1 pont)
5. ac summam imperii tenebat earum omnium civitatum, (1 pont)
6. quae defecerant, (1 pont)
7. ex quibus exercitum coegerat; (1 pont)
8. atque his diebus Aulerci, Eburovices Lexoviique, portas clausurunt (1 pont)
9. senatu suo interfecto quod auctores belli esse nolebant, (1 pont)
10. seque cum Viridovice coniunxerunt; (1 pont)
11. magnaue praeterea multitudo undique ex Gallia perditorum hominum latronumque convenerat, (1 pont)
12. quos spes praedandi studiumque bellandi ab agri cultura et cotidiano labore revocabat. (1 pont)
13. Sabinus idoneo omnibus rebus loco castris sese tenebat (1 pont)
14. cum Viridovix contra eum duorum milium spatio consedisset (1 pont)
15. cotidieque productis copiis pugnandi potestatem faceret (1 pont)
16. ut iam non solum hostibus in contemptionem Sabinus veniret (1 pont)
17. sed etiam nostrorum militum vocibus non nihil carperetur (1 pont)

Összesen: 17 pont

B) Vizsgáljuk meg az aláhúzott szavak, kifejezések fordításának a helyességét, és adjunk ezekre is pontot az alábbiak szerint. Részpontszám nem adható!

Dum haec in Venetis geruntur, Q. Titurius Sabinus cum iis copiis, quas a Caesare acceperat, in fines Venellorum pervenit. His praeerat Viridovix ac a summam imperii tenebat earum omnium civitatum, quae defecerant, ex quibus exercitum coegerat; atque his diebus Aulerci, Eburovices Lexoviique, a senatu suo interfecto quod auctores belli esse nolebant, portas clausurunt seque cum Viridovice coniunxerunt; magnaue praeterea multitudo undique ex Gallia perditorum hominum latronumque convenerat, quos spes praedandi studiumque bellandi ab agri cultura et cotidiano labore revocabat. Sabinus idoneo omnibus rebus loco castris sese tenebat, cum Viridovix contra eum duorum milium spatio consedisset cotidieque productis copiis pugnandi potestatem faceret, ut iam non solum hostibus in contemptionem Sabinus veniret, sed etiam nostrorum militum vocibus non nihil carperetur.

- a) A *summam imperii* lexikailag helyes fordítása (teljhatalom/főhatalom) – 1 pont
- b) Az *earum omnium civitatum gen. obiect*-ként való értelmezése a *summam imperii* mellett és helyes fordítása – 2 pont
- c) A kifejezés magyaros fordításáért – 1 pont
- d) A szerkezet megfelelő fordításáért – 2 pont
- e) A kifejezés magyaros fordításáért – 2 pont
- f) A gerundium helyes fordításáért – 1 pont
- g) A gerundium helyes fordításáért – 1 pont
- h) A szerkezet megfelelő fordításáért – 2 pont
- i) A gerundium helyes fordításáért – 1 pont
- j) A kifejezés magyaros fordításáért – 2 pont
- k) A kifejezés magyaros fordításáért (*vocibus carperetur*) – 2 pont
- l) A kifejezés magyaros fordításáért (*non nihil*) – 1 pont

Összesen: 18 pont

C) Vizsgáljuk meg összességében a fordítást stiláris és fordítástechnikai szempontból:

- 1. szótárhasználat (mennyiben tudta a diák az adott szavak legmegfelelőbb jelentését kiválasztani);
- 2. nyelvhelyesség (mennyiben sikerült a szöveget a magyar nyelv szabályainak figyelembe vételével lefordítani);
- 3. szövegértés (mennyiben tükrözi a fordítás a szöveg megértését).

Ezen szempontokat együttesen szemlélve hatféle pontszám adható: **0 pont (el nem készült, értékelhetetlen), 2 pont (gyenge), 4 pont (közepes), 6 pont (jó), 8 pont (kiváló) 10 pont (tökéletes)**

Fontos szempontok: A pontozásnak ebben a fázisában akkor is adható magasabb pontszám, ha a diák csak a szöveg felét tudta lefordítani, de azt a fenti szempontok alapján nagy pontossággal oldotta meg. Ha azonban a diáknak nem sikerült terjedelemben legalább a szöveg felét összefüggően, jól egymáshoz kapcsolt mondatokban lefordítani, maximális pontszám erre a feladatra semmiképpen nem adható.

A szerezhető pontok összesen: $17 + 18 + 10 = 45$ pont

A dolgozat továbbküldhető, ha a versenyző legalább a pontok 30% át megszerezte (14 pont) – a döntőbe azok a versenyzők jutnak, akik az elérhető pontok legalább 40%-át, azaz 18 pontot megszereztek.